

Η Κοινή Λίστα

Των Χάνα Αμούρι, Γίοσι Μπάρταλ και Τσαφρίρ Κοχέν

Η νεοσύστατη Κοινή Λίστα, μια εθνικά ποικίλη κοινοβουλευτική πλατφόρμα που στεγάζει έντονα διαφορετικές πολιτικές θέσεις – από σοσιαλιστικές έως φιλελεύθερες και Ισλαμιστικές – είναι ένα συναρπαστικό πολιτικό εγχείρημα το οποίο ενέχει επιπτώσεις όχι μόνο για τους πολιτικούς του Ισραήλ, αλλά και για ολόκληρη τη Μέση Ανατολή.

Στις 17 Μαρτίου 2015, ημέρα των εθνικών εκλογών, ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Βενιαμίν Νετανιάχου, έντονα προβληματισμένος από τις δημοσκοπήσεις που έδειχναν ήττα του κόμματός του, Λικούντ, αποφάσισε να ενεργοποιήσει τους εβραίους ψηφοφόρους με ρατσιστικά και φοβικά συνθήματα. «Η δεξιά κυβέρνηση κινδυνεύει», προειδοποίησε ο Νετανιάχου σε ένα βίντεο που δημοσιοποιήθηκε κατά τη διάρκεια εκείνης της μέρας, «Αγέλες Αράβων ψηφοφόρων προσέρχονται στις κάλπες. Οι αριστερές οργανώσεις τους φέρνουν με λεωφορεία». Ήταν τελικά επιτυχής αυτή η διασπορά παραπλανητικών ειδήσεων, σχετικά με μια ακραία μεγάλη προσέλευση Αράβων στις κάλπες, η οποία οδήγησε πολλούς διστακτικούς δεξιούς ψηφοφόρους στις κάλπες, κάνοντας το δεξιό κόμμα Λικούντ αδιαμφισβήτητο νικητή της εκλογικής αναμέτρησης.

Τα σχόλια του Νετανιάχου ήταν μόνο ένα μικρό μέρος ενός ευρύτερου κύματος νομοθετημάτων και υποκινήσεων τα οποία στόχευαν στην ποινικοποίηση των Παλαιστίνιων πολιτών του Ισραήλ¹ και των εκλεγμένων αντιπροσώπων τους. Από το 2009 η κυβέρνηση Νετανιάχου προσπαθεί να αποκλείσει τα κόμματα που αντιπροσωπεύουν τους Παλαιστίνιους πολίτες του Ισραήλ από το Κοινοβούλιο και να φιμώσει τον αριστερό πολιτικό λόγο γενικότερα. Αρκετοί νόμοι πέρασαν, οι οποίοι ποινικοποιούσαν τον εορτασμό της Νάκμπα και τα καλέσματα για πολιτικά μποϊκοτάζ, ενώ συνεχιζόμενες προσπάθειες για μια πλήρη απαγόρευση ορισμένων Αραβικών κομμάτων θα μπορούσαν να τερματιστούν μόνο μέσω του Αρείου Πάγου. Επιπλέον, μέσα από την τελευταία κίνηση του ακροδεξιού πολιτικού Άβιγκντορ Λίμπερμαν, η εξερχόμενη κυβέρνηση ανέβασε το κατώτατο όριο εκλογής από το 2% στο 3,25%, προφανώς για να εμποδίσει τα κόμματα που αντιπροσωπεύουν τους Παλαιστίνιους πολίτες από το να εισέλθουν στο Ισραηλινό Κοινοβούλιο.

Οι ισραηλινές εκλογές του Μάρτη του 2015, που ήρθαν απροσδόκητα μετά από μια κρίση της κυβέρνησης συνασπισμού, έπιασε τα περισσότερα κόμματα του πολιτικού φάσματος απροετοίμαστα. Αντιμέτωπα με το πρόσφατα θεσπισμένο εκλογικό όριο, τα διάφορα κόμματα που εκπροσωπούν τους Παλαιστίνιους πολίτες του Ισραήλ είχαν λίγες μόνο εβδομάδες για να αποφασίσουν για το μέλλον τους, επιλέγοντας τελικά να κατέβουν μαζί

¹ Στον απόηχο του πολέμου του 1948, περίπου 160.000 Παλαιστίνιοι παρέμειναν μέσα στα σύνορα του νεοσυσταθέντος κράτους του Ισραήλ και τους δόθηκε η Ισραηλινή υπηκοότητα. Αυτοί οι Παλαιστίνιοι σήμερα εκπροσωπούν το 20% του πληθυσμού της χώρας και αναφέρονται ορισμένες φορές ως Ισραηλίτες Άραβες ή Άραβες/Παλαιστίνιοι υπήκοοι του Ισραήλ

σε μια κοινή πλατφόρμα, την Κοινή Λίστα. Τα συμμετέχοντα μέρη ήταν: η Αραβο-εβραϊκή σοσιαλιστική πλατφόρμα, Χαντάς (Το Δημοκρατικό Μέτωπο για Ειρήνη και Ισότητα), με κύριο εκπρόσωπό του να είναι το Ισραηλινό Κομμουνιστικό Κόμμα· το εξ' αριστερών εθνικιστικό κόμμα Μπαλάντ (Εθνική Δημοκρατική Συνέλευση), το οποίο υποστηρίζει την ιδέα της πολιτιστικής αυτονομίας των Παλαιστινίων πολιτών του Ισραήλ· το συντηρητικό Ηνωμένη Αραβική Λίστα, με κύριο εκπρόσωπό του να είναι το Ισλαμικό Κίνημα (ο νότιος κλάδος) και το φιλελεύθερο Ταάλ (Αραβικό Κίνημα για την ανανέωση), γνωστό κυρίως για τον χαρισματικό ηγέτη του, Αχμάντ Τίμπι.

Η αμφισβήτηση μιας συνασπισμένης υποψηφιότητας

Η απόφαση των παραπάνω πολιτικά διαφορετικών κομμάτων να συνασπιστούν ήταν σαφώς μια ανάγκη έπειτα από την αύξηση του εκλογικού ορίου. Παρ' όλα αυτά, η έκκληση για κοινή υποψηφιότητα όλων των κομμάτων που εκπροσωπούν τους Παλαιστίνιους πολίτες του Ισραήλ ήταν μια λαϊκή απαίτηση πολύ πριν από αυτό· έρευνες που πραγματοποιήθηκαν έδειξαν ότι το 85% του Παλαιστινιακού πληθυσμού ήθελε αυτά τα κόμματα να κατέβουν μαζί στις εκλογές. Το αίτημα αυτό ενισχύεται περαιτέρω με το ρεκόρ ψήφων που έλαβαν, αλλά και με τις προηγούμενες κοινοβουλευτικές τους δραστηριότητες, όχι μόνο σε ό, τι αφορά στα δικαιώματα της Παλαιστινιακής μειονότητας, αλλά και σε θέματα κοινωνικής δικαιοσύνης και πολιτικών δικαιωμάτων, όπου αυτά τα κόμματα έχουν σχεδόν πάντα συμπέσει στις ψήφους τους επί αυτών των θεμάτων.

Παρόλη, όμως, την δημοτικότητα της ζήτησης για μια κοινή υποψηφιότητα, οι πολιτικοί από τα διάφορα μέρη ήταν πολύ πιο διστακτικοί. Η Χαντάς, η Μπαλάντ και οι Ισλαμιστές είναι πολιτικοί αντίπαλοι εδώ και δεκαετίες. Η πικρία μεταξύ Ισλαμιστών και κοσμικών ακτιβιστών ήταν ένα ιδιαίτερα ακανθώδες πρόβλημα. Ήταν καθημερινές οι διαμάχες ανάμεσα στην προοδευτική στάση των Χαντάς και Μπαλάντ και αυτή του Ισλαμικού Κινήματος σχετικά με πολλά θέματα: την εκπροσώπηση των γυναικών, την προβολή του κοσμικού ή «επιπόλαιου» πολιτισμού, ο συγχρωτισμός των ανδρών και των γυναικών στη δημόσια σφαίρα, η θέση των Χριστιανικών πρακτικών σχετικά με τα πολιτικά δικαιώματα ή αυτά των ομοφυλοφίλων.

Στελέχη από όλες τις πλευρές ανησυχούσαν ότι η κίνηση αυτή θα μπορούσε να θεωρηθεί ως καιροσκοπική και ίσως να οδηγήσει σε αδιαφορία μεταξύ των ψηφοφόρων. Συγκεκριμένα για την Χαντάς, η αντίρρηση για την κοινή Λίστα εξηγήθηκε ως ανησυχία για το μέλλον της Εβραίο-Αραβικής συνεργασίας - ένα από τα σημαντικότερα θέματα της ατζέντας του κόμματός τους - η οποία θα υποβαθμιζόταν σε ένα κατά κύριο λόγο Αραβικό ψηφοδέλτιο. Ενώ, όμως, μερικές από τις κορυφαίες προσωπικότητες της Χαντάς καλούσαν να καταψηφίσουν την ένταξη στην Κοινή Λίστα, η συντριπτική πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης του κόμματος υποστήριξε πανηγυρικά την συνένωση.

Ο σχηματισμός της Κοινής Λίστας - μια νίκη της αριστεράς;

Οι διαπραγματεύσεις για το σχηματισμό της Κοινής Λίστας ξεκίνησαν μετά την ανακοίνωση των εκλογών, το Δεκέμβριο του 2014 και ολοκληρώθηκαν λίγο πριν από την τελευταία ημερομηνία για την εγγραφή στους εκλογικούς καταλόγους στο τέλος του Ιανουαρίου 2015. Στο πλαίσιο αυτής της οξείας πίεσης χρόνου, τα διάφορα μέρη έπρεπε δημοκρατικά να εγκρίνουν τον συνασπισμό και να συμφωνήσουν σε ένα κοινό πρόγραμμα και γραμμή των

υποψηφίων. Με αυτά τα δύο σημαντικά θέματα, το σοσιαλιστικό κόμμα Χαντάς, το πιο διστακτικό κόμμα για να ενταχθεί στην Κοινή Λίστα, είχε σαφώς το πάνω χέρι.

Το πρόγραμμα της Κοινής Λίστας περιελάμβανε προφανώς τις αδιαμφισβήτητες απαιτήσεις για πλήρη ισότητα των Παλαιστίνιων πολιτών του Ισραήλ, τον τερματισμό της από το 1967 Κατοχής, την αύξηση του κατώτατου μισθού και την απόρριψη κάθε μορφής ρατσισμού στην Ισραηλινή κοινωνία. Αλλά, επίσης, έγειρε άμεσα ζητήματα με τα οποία τα μέλη του Ισλαμικού Κινήματος είχαν δυσκολίες να ευθυγραμμιστούν δημοσίως, όπως η πλήρης ισότητα για τις γυναίκες σε όλα τα ζητήματα και μια σαφή απόρριψη κάθε θρησκευτικής σύγκρουσης. Όντας το μεγαλύτερο κόμμα μεταξύ των τεσσάρων, η Χαντάς τοποθέτησε τον νεαρό και νεοεκλεγέντα αρχηγό του κόμματος, Αϊμάν Όντεχ ως επικεφαλής της Κοινής Λίστας. Η κατανομή των εδρών (των πρώτων 15: Χαντάς πέντε, Μπαλάντ τέσσερις, το Ισλαμικό Κίνημα τέσσερις και Ταάλ δύο) έδειξε επιπλέον τα επιτεύγματα της κοσμικής αριστεράς στη διαμόρφωση της Κοινής Λίστας, ενώ ο μη θρησκευτικός και φεμινιστικός χαρακτήρας της υπογραμμίστηκε από την ποικιλόμορφη σύνθεση των υποψηφίων, η οποία περιελάμβανε δύο γυναίκες, δύο χριστιανούς, δύο Βεδουίνους, έναν Δρούζο και έναν Εβραίο.

Μεταξύ ενός λαϊκού μετώπου και της εθνικής ενότητας

Ο σχηματισμός της Κοινής Λίστας ως ad-hoc υποψηφιότητα, χωρίς ανεξάρτητες δομές, που δημιούργησε αρκετές προκλήσεις στο να διεξαχθεί μια συντονισμένη, δίγλωσση καμπάνια κατά τη διάρκεια των μόνο επτά εβδομάδων που απέμειναν μέχρι τις εκλογές. Καθώς η προηγούμενη εχθρότητα μεταξύ των μελών των διαφόρων μερών δεν εξατμίστηκε απλά, μικρές διαφωνίες οδηγούσαν σε διαμάχες που έθεταν σε κίνδυνο την εμφάνιση της ενότητας. Για να αντιμετωπιστεί αυτό το θέμα, στις προεκλογικές συγκεντρώσεις και στις περισσότερες δημόσιες εκδηλώσεις συμμετείχαν εκπρόσωποι από τουλάχιστον δύο μέρη από την Κοινή Λίστα για να μεταφέρουν το μήνυμα της ενότητας στα τοπικά παραρτήματα. Παρά το γεγονός αυτό, υπήρχε μια πολύ πιο θεμελιώδη διαφωνία σχετικά με τη φύση της κοινής υποψηφιότητας. Η μία προσέγγιση, που μεταδιδόταν κυρίως από τα μέλη της Χαντάς, αντιλαμβανόταν την Κοινή Λίστα ως ένα αντι-ρατσιστικό λαϊκό μέτωπο ενάντια στην απειλή του φασισμού και επιδίωξαν να συνεργαστούν με τα αριστερά και το κεντρώα Σιωνιστικά κόμματα προκειμένου να ανατρέψουν την κυριαρχία του Νετανιάχου. Από την άλλη πλευρά, τα περισσότερα μέλη της Μπαλάντ και του Ισλαμικού Κινήματος είδαν την Κοινή Λίστα ως ένα βιώσιμα βήμα για την ενίσχυση της παλαιστινιακής αυτονομίας και της εθνικής ταυτότητας μέσα στο Ισραήλ και ήταν συνεπώς απολύτως αντίθετοι στο να σχηματίζουν δεσμούς με τα Σιωνιστικά αριστερά και κεντρώα κόμματα, ή ακόμα και να ατενίσουν την τραβηγμένη πιθανότητα να ενταχθούν σε μια μελλοντική κυβέρνηση.

Ο επικεφαλής της Κοινής Λίστας, ο ηγέτης της Χαντάς Αϊμάν Όντεχ, σαφώς ασπάστηκε μια τάση «ενσωμάτωσης» στις πολλές δημόσιες εμφανίσεις του, συχνά επικαλούμενος τον Μάρτιν Λούθερ Κινγκ Τζούνιορ ως πρότυπο. Σε πολλές συνεντεύξεις του, επέμεινε στο αίτημα για πλήρη ισότιμη υπηκοότητα για τους Παλαιστίνιους πολίτες του Ισραήλ, ως μέρος μιας προοδευτικής συζήτησης για τα πολιτικά δικαιώματα και στο ενδεχόμενο ενός ειρηνικού μέλλοντος στις σχέσεις μεταξύ των εθνών. Λαμβάνοντας ιδιαίτερη προσοχή από τους ξένους δημοσιογράφους, πολλά διεθνή μέσα ενημέρωσης τόνισαν ότι η ομοιότητα του

με τον Κούρδο ηγέτη του HDP Σελαχατίν Ντεμιρτάς στο ύψος, το περιεχόμενο και την εμφάνιση ήταν αναμφισβήτητη.

Ο πολιτικός λόγος του Όντεχ, ωστόσο, προκάλεσε δυσφορία μεταξύ μερικών Παλαιστινίων ακτιβιστών. Η ευχάριστη και δίχως αντιπαραθέσεις συμπεριφορά του σε δημόσιες συζητήσεις θεωρήθηκε από ορισμένους ως αδυναμία. Η προτίμησή του να μιλήσει για τη διάκριση εις βάρος των Παλαιστινίων πολιτών του Ισραήλ και την ανάγκη να τερματιστεί η κατοχή με ρεαλιστικό τρόπο, χωρίς συνεχώς να αμφισβητείται η νομιμότητα της Σιωνιστικής ιδεολογίας, του έδωσε δημοτικότητα μεταξύ των Εβραίων Ισραηλινών, ενώ αποξένωσε τα πιο ριζοσπαστικά αντι-σιωνιστικά μέλη της Κοινής Λίστας.

Μια σημαντική νίκη που αντιμετωπίστηκε από την αναβίωση του Νετανιάχου

Παρά την ευρεία δυσαρέσκεια κατά του κόμματος Λικούντ και των κοινωνικών πολιτικών του, η ρατσιστική και εξαιρετικά διχαστική εκστρατεία με επικεφαλής τον Νετανιάχου ήταν επιτυχής όσον αφορά στην κινητοποίηση της βάσης του κόμματος σε μεγάλους αριθμούς, εξασφαλίζοντας για το κόμμα του το ένα τέταρτο των εδρών στο κοινοβούλιο. Τα αποτελέσματα για τα άλλα δεξιά και θρησκευτικά κόμματα εξασφάλισαν τη συνέχιση της βασιλείας του Νετανιάχου και εξάλειψε κάθε πιθανότητα ενός κεντροαριστερού συνασπισμού, ο οποίος θα μπορούσε να είχε υποστηριχθεί από την κοινή Λίστα.

Εν όψει αυτών των απειλητικών εξελίξεων, το ισχυρό κατόρθωμα της Κοινής Λίστας έλαβε λιγότερη προσοχή, παρά την ιστορική επιτυχία της. Είχε ευοίωνα αυξήσει τα εκλογικά ποσοστά της μεταξύ των Παλαιστινίων πολιτών του Ισραήλ, με τη συμμετοχή στις εθνικές εκλογές να αναρριχάται από το 57% στο 64%, και έλαβε το 85% του συνόλου των ψήφων των Παλαιστινίων πολιτών του Ισραήλ. Ο αριθμός των Εβραίων ψηφοφόρων για την Κοινή Λίστα, ενώ είναι συμβολικά ζωτικής σημασίας για την Χαντάς, ήταν ήδη μικρός σε πρόσφατες εκλογές, και ήταν μόνο ελαφρώς επηρεασμένος από την ένταξη της Χαντάς στην Κοινή Λίστα. Οι 13 έδρες - από τις 120 στην Κνέσετ (Ισραηλινό Κοινοβούλιο) - που κατέκτησε η Κοινή Λίστα σημαίνουν την μεγαλύτερη βουλευτική εκπροσώπηση των Παλαιστινίων πολιτών του Ισραήλ στην ιστορία του Ισραήλ. Η κοινή Λίστα έγινε η τρίτη μεγαλύτερη πολιτική δύναμη στην Κνέσετ.

Μια αλλαγή παιχνιδιού στην Κνέσετ

Ορκισμένη τον Μάιο του 2015, η τέταρτη κυβέρνηση Νετανιάχου, η πιο δεξιά και θρησκευτική μέχρι σήμερα, τοποθετήθηκε με την μικρότερη δυνατή πλειοψηφία 61 μέλη στην Κνέσετ. Η Κοινή Λίστα, ως το δεύτερο μεγαλύτερο κόμμα της αντιπολίτευσης, τέθηκε ως εκ τούτου σε μια κρίσιμη θέση στο συντονισμό των αντιπολιτευτικών ελιγμών και ήταν σε θέση να επηρεάσει την πολιτική με έναν πρωτοφανή τρόπο.

Λόγω του μεγέθους της, η πιο σημαντική θέση που μπορούσε να κατέχει η Κοινή Λίστα ήταν ο Πρόεδρος της επιτροπής στην Κνέσετ για την Προώθηση της Ισότητας των Γυναίκων και των Φύλων, μια θέση την οποία κατέλαβε η φεμινίστρια και μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος, η Άιντα Τούμα-Σουλεϊμάν. Αυτή ήταν η πρώτη φορά στην ιστορία του Ισραήλ που μια Παλαιστίνια προΐσταται μιας θεσπισμένης επιτροπής με πραγματικές νομοθετικές εξουσίες. Ως πρόεδρος της επιτροπής, η Τούμα-Σουλεϊμάν ήταν σε θέση να παρουσιάσει τους φεμινιστικούς αγώνες από μία διατομική θέση, θέτοντας ζητήματα που ποτέ πριν δεν

είχαν αντιμετωπιστεί από την επιτροπή, καθώς θεωρούνταν άσχετα από τους προηγούμενους προέδρους. Τέτοια ήταν, για παράδειγμα, οι επιπτώσεις των κατεδαφίσεων των σπιτιών στις γυναίκες και τα παιδιά, ο διαχωρισμός μεταξύ Παλαιστινίων και Εβραίων γυναικών στις αίθουσες τοκετού και οι κατηγορίες σεξουαλικής βίας κατά των αστυνομικών. Το ότι ήταν ικανή να κατευθύνει νομοθετική προσοχή σε "γενικότερα" θέματα των γυναικών και να τα συγχωνεύσει με συγκεκριμένα προβλήματα των Παλαιστινίων, των εργαζόμενων γυναικών και της LGBT κοινότητας πιστοποιεί τις μεγάλες δυνατότητες της Κοινής Λίστας στο να επηρεάσει τις υφιστάμενες διαχωριστικές πολιτικές του Ισραήλ.

Άλλη μια θετική επίπτωση της Κοινής Λίστας είναι η βελτίωση της προσέγγιση των άλλων κομμάτων της Κνέσσετ προς τα ίδια τα μέλη τους. Η Κοινή Λίστα συνεργάζεται με άλλους φορείς για συγκεκριμένα θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος και άλλοι βουλευτές άρχισαν να ζητούν πιο συχνά τη συμβολή της για διάφορα θέματα. Ωστόσο, η πιο σημαντική, ίσως, επιτυχία που πιστώνεται στην Κοινή Λίστα, ήταν η κυβερνητική έγκριση για ένα πενταετές σχέδιο προϋπολογισμού με στόχο την ελαχιστοποίηση των διαφορών μεταξύ Αράβων και Εβραίων, στοχεύοντας περίπου 4,5 δισεκατομμύρια δολάρια για έργα σε Αραβικούς δήμους. Η υιοθέτηση της πρότασης αναγνωρίστηκε ευρέως ότι επηρεάστηκε από την εντατική εργασία των μελών της Κοινής Λίστας, την επιτροπή των Αράβων δημάρχων και πολλών αριστερών ΜΚΟ. Η κοινοβουλευτική δύναμη της Κοινής Λίστας της επιτρέπει επίσης να παρακολουθεί στενά την εφαρμογή του σχεδίου, το οποίο κινδυνεύει να εξασθενήσει από διάφορους υπουργούς της ακροδεξιάς.

Εκτός του Κοινοβουλίου, η παρουσία της Κοινής Λίστας, έφερε, επίσης, θετικά αποτελέσματα. Η μικρότερη ένταση μεταξύ των πολιτικών κομμάτων επέτρεψε τη συνεργασία στον αγώνα κατά της ένοπλης βίας και συγκεκριμένα της βίας κατά των γυναικών που μαστίζουν την Παλαιστινιακή κοινωνία στο Ισραήλ. Μετά τις απειλές κατά της ζωής της που δέχτηκε η διοργανώτρια του πρώτου γυναικείου μαραθωνίου στην Αραβική πόλη της Τίρα από ακραίους Ισλαμιστές και τον πυροβολισμό του αυτοκινήτου της, οργανώθηκε άμεσα μια επίσκεψη αλληλεγγύης από τα μέλη όλων των κομμάτων της Κοινής Λίστας, συμπεριλαμβανομένου του Ισλαμικού Κινήματος. Η ύπαρξη της Κοινής Λίστας άνοιξε, επίσης, τον δρόμο για τα πιο προοδευτικά μέλη της να συναντηθούν με Παλαιστινιακές συντηρητικές κοινωνίες και να έχουν μια άμεση επαφή μαζί τους. Η Άιντα Τούμα-Σουλεϊμάν συλλογίστηκε για αυτό το θέμα, όταν ρωτήθηκε δημοσίως για τις αρνητικές επιπτώσεις του να ενώσουν τις δυνάμεις τους με τους Ισλαμιστές. Είπε στο πλήθος ότι η συνεργασία με το Ισλαμικό Κίνημα της επέτρεψε ως φεμινίστρια και κομμουνίστρια να καθίσει για πρώτη φορά με γυναίκες Βεδουίνες και να τις ακούσει, κάτι το οποίο ήταν παλιότερα αδιανόητο στις ακραία θρησκευτικές κοινότητες της Νεγκέβ.

Κρατώντας την ενότητα σε μια περίοδο ανακατατάξεων

Ο τελευταίος κύκλος της βίας, που πυροδοτήθηκε από τη δολοφονία μιας Παλαιστινιακής οικογένειας σε μια εμπρηστική επίθεση το καλοκαίρι του 2015 στη Δυτική Όχθη, οδήγησε σε μαζικές διαδηλώσεις στα κατεχόμενα Παλαιστινιακά εδάφη και σε ένα κύμα επιθέσεων με μαχαίρια εναντίον Ισραηλινών στρατιωτών και πολιτών. Παρά το γεγονός ότι η συμμετοχή των Παλαιστινίων πολιτών του Ισραήλ σε αυτές τις επιθέσεις δεν ήταν ουσιαστική, οι Αραβο-εβραϊκές σχέσεις στο εσωτερικό του Ισραήλ, επιδεινώθηκαν σοβαρά,

οδηγώντας σε συχνές επιθέσεις εναντίον ανθρώπων που εικάζονταν ότι ήταν Παλαιστίνιοι. Σε κοινωνικά δίκτυα και σε δημόσιες εκστρατείες που υποστηρίζονταν από κυβερνητικούς αξιωματούχους, οι οργανώσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα, οι αριστεροί ακτιβιστές και τα μέλη της Κοινής Λίστας και αριστερού φιλελεύθερου κόμματος Μέρετζ απεικονίζονταν ως μια απειλή για την ασφάλεια του Ισραήλ.

Παρά την κατηγορηματική απόρριψη της βίας από την Κοινή Λίστα, αφότου μίλησε ενάντια στην κρατική βία, τα μέλη της είχαν δημοσίως κατηγορηθεί για προδοσία και για υποβοήθηση της τρομοκρατίας. Μια συνάντηση των μελών της Μπαλάντ με παλαιστινιακές οικογένειες που έχασαν κάποια μέλη τους στις επιθέσεις στα κατεχόμενα Παλαιστινιακά εδάφη, προκειμένου να συντονιστεί η επιστροφή των σωμάτων των παιδιών τους για ταφή, οδήγησε τον ίδιο τον Νετανιάχου σε έκκληση για την άμεση απέλασή τους από την Κνέσετ και προχώρησε αμέσως σε έναν νέο νόμο που καθιστά δυνατή σε βουλευτές της πλειοψηφίας την εκδίωξη μελών του κοινοβουλίου από αυτό. Παρά τις άγριες αυτές επιθέσεις, συμπεριλαμβανομένων των βίαιων απειλών εναντίον των μελών της απευθείας από το βήμα του Κοινοβουλίου, η Κοινή Λίστα κατόρθωσε να συνεχίσει να στέκεται ισχυρή και ενωμένη, με τον Αϊμάν Όντεχ να υπερασπίζεται τα μέλη της Μπαλάντ τα οποία αντιμετώπισαν ποινικές διώξεις για τις πολιτικές τους δράσεις. Η οξεία αύξηση των κατεδαφίσεων σπιτιών σε Αραβικές πόλεις μέσα στο Ισραήλ έβαλε ξανά την Κοινή Λίστα στο προσκήνιο. Στις αρχές του 2017 οι αστυνομικές αρχές κατεδάφισαν μέρος του μη αναγνωρισμένου χωριού Βεδουίνων Ουμ Αλ-Χιράν και πυροβόλησαν και σκότωσαν έναν από τους κατοίκους και τραυμάτισαν τον Αϊμάν Όντεχ, ο οποίος βρισκόταν εκεί προκειμένου να υποστηρίξει τοπικές διαμαρτυρίες και δράσεις ενάντια στις επερχόμενες κατεδαφίσεις. Η επιμένουσα πολιτική καμπάνια της Κοινής Λίστας άσκησε πίεση στον υπουργό Εσωτερικών ώστε – τουλάχιστον εν μέρει - να αποσύρει τις ψευδείς κατηγορίες του για τρομοκρατία και σύνδεση με το ISIS, οι οποίες αποδόθηκαν στον νεκρό κάτοικο του χωριού.

Συμπέρασμα

Αντίθετα σε πολλές κρίσιμες προβλέψεις σχετικά με την αποσύνθεσή της μετά τον απόηχο της εκλογικής αναμέτρησης, για περισσότερα από δύο χρόνια μετά την ύπαρξή της, η Κοινή Λίστα συνεχίζει να λειτουργεί επιτυχώς ως μια πλατφόρμα για τους αριστερούς μη-Σιωνιστές και την Παλαιστινιακή μειοψηφία. Οι ανησυχίες των κοσμικών και των αριστερών ακτιβιστών ότι μια συμφωνία με το Ισλαμικό Κίνημα θα πλήγωνε τα περισσότερο προοδευτικά στοιχεία της Κοινής Λίστας, δεν επαληθεύτηκαν. Ακριβώς το αντίθετο. Θα μπορούσε κάποιος να εκλάβει την Κοινή Λίστα ως μια υψηλά παραγωγική, ηγεμονική προσπάθεια των Αραβο-εβραίων αριστερών – καθορίζοντας την πολιτική ατζέντα για ολόκληρη την κοινότητα των Παλαιστινίων κατοίκων του Ισραήλ, οδηγώντας σε κοινωνικές αλλαγές από μια θέση ισχύος, η οποία θα ήταν αδιανόητη χωρίς το εκλογικό αποτέλεσμα. Επιπρόσθετα, ο διάλογος μεταξύ αριστερών ακτιβιστών και του Ισλαμικού Κινήματος ίσως δείξει τον δρόμο για μελλοντικές παραγωγικές συνέργειες με διάφορα Ισλαμικά γκρουπ της περιοχής.

Ένας από τους πιο ενθαρρυντικούς αντίκτυπους της Κοινής Λίστας είναι το αισιόδοξο μήνυμα που αποπνέει στον Παλαιστινιακό λαό, συγκεκριμένα και στον Αραβικό κόσμο, ευρύτερα. Η δημοκρατική και με σεβασμό συνεργασία θρησκευτικών και κοσμικών

δυνάμεων - Μουσουλμάνων, Χριστιανών, Δρουζών και Εβραίων- όλων στο ίδιο πολιτικό εγχείρημα ενσωματώθηκε και έδωσε την δυνατότητα δημοκρατικής επίλυσης των συγκρούσεων και συντονισμού μιας κοινής στρατηγικής για το κοινό καλό. Αυτό το μήνυμα γίνεται ακόμα πιο σχετικό μετά από την αύξηση της αιρετικής βίας σε όλον τον Αραβικό κόσμο, ξεκινώντας από τον πόλεμο της Συρίας.

Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν ακόμα πολλές δυσκολίες που εμποδίζουν την Κοινή Λίστα από το να φτάσει τις μέγιστες δυνατότητές της: η ανυπαρξία κοινών δομών των κομμάτων που την απαρτίζουν και η έλλειψη καθημερινού συντονισμού μεταξύ των μελών έχουν, ήδη, προκαλέσει πολλές αμήχανες στιγμές στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης και ενέτειναν προϋπάρχουσες συγκρούσεις. Πιο σημαντική όμως, είναι η έλλειψη κοινών δομών που εμποδίζει την ανάπτυξη μιας μακρόχρονης στρατηγικής. Ωστόσο, η κυριότερη απειλή για το μέλλον της Κοινής Λίστας παραμένουν οι προσπάθειες της ακροδεξιάς πτέρυγας να ποινικοποιήσει τα μέλη της και να την εκδιώξει από το Κοινοβούλιο. Η νομική και δημόσια καμπάνια ποινικοποίησης της αριστεράς και της Παλαιστινιακής μειονότητας, καθώς και οι συνεχείς και διάφορες κινήσεις της κυβέρνησης να ξεπεράσει τον νόμο, συντελούν όλα σε έναν πραγματικό κίνδυνο για τις δημοκρατικές δυνάμεις μέσα στο Ισραήλ.

Όσο και αν είναι απειλούμενα από την τρέχουσα κατάσταση, τα μέλη της Κοινής Λίστας υποστηρίζουν μια προοπτική η οποία βλέπει τον αγώνα για ίσα δικαιώματα και κοινωνική δικαιοσύνη στο Ισραήλ συνδεδεμένα με τον Παλαιστινιακό αγώνα για ανεξαρτησία βλέποντας το τρέχον κύμα καταπίεσης στοχευμένο ενάντια στους αριστερούς και στην Παλαιστινιακή μειονότητα στο Ισραήλ να περιπλέκεται βαθιά στην εντατικοποίηση της στρατιωτικής και εποικιστικής βίας στα κατεχόμενα εδάφη. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η διεθνής στήριξη για την Κοινή Λίστα και την Ισραηλινή αριστερά, γενικότερα, πρέπει να λάβει σοβαρά υπόψη την κλήση για αγώνα όχι μόνο ενάντια στην ανερχόμενη διάκριση στο εσωτερικό του Ισραήλ, αλλά πιο ριζικά για την αντιμετώπιση της βαθιάς συνενοχής της Δύσης στην συνεχιζόμενη κατοχή από το Ισραήλ.

Η **Χάνα Αμούρι** εργάζεται στο Ισραηλινό γραφείο του ιδρύματος Ρόζα Λούξενμπουργκ. Εργάστηκε ως διευθύντρια στην Ισραηλινή οργάνωση Sadaka Reutv- Συνεργασία Νέων Αράβων Εβραίων και είναι μέλος του Hithabrut – Tarabut, ένα Εβραιο-αραβικό κίνημα το οποίο είναι μέρος της Χαντάς.

Ο **Γιόσι Μπάρταλ** είναι ακτιβιστής και συγγραφέας με βάση στο Βερολίνο και μέλος της Jewish Voice for Just Peace in the Middle East.

Ο **Τσαφρίπ Κοχέν** είναι διευθυντής του Ισραηλινού γραφείου του ιδρύματος Ρόζα Λούξενμπουργκ.

Find us at:
telaviv.office@rosalux.org
<http://www.rosalux.org.il/>
[Facebook \(in German\)](#)